

Αθήνα 23 Οκτωβρίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: «13η σύνταξη: Γιατί υπήρχε δημοσιονομικός χώρος το 2019 και όχι σήμερα, μετά από διαδοχικές υπερβάσεις των δημοσιονομικών στόχων;»

Η πορεία των δημόσιων οικονομικών επαναφέρει με ιδιαίτερη ένταση το ζήτημα της αξιοποίησης του διαθέσιμου δημοσιονομικού χώρου για τη μόνιμη ενίσχυση του εισοδήματος των συνταξιούχων.

Το 2019 θεσπίστηκε η καταβολή πρόσθετης συνταξιοδοτικής παροχής, γνωστής ως **13ης σύνταξης**, με ετήσια δημοσιονομική δαπάνη της τάξης των **€800–840 εκατ.** Η παρέμβαση πραγματοποιήθηκε σε μια περίοδο κατά την οποία η Ελλάδα εξακολουθούσε να βρίσκεται σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας και δεσμευόταν σε υψηλούς στόχους πρωτογενούς πλεονάσματος.

Είναι χαρακτηριστικό ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμούσε τον Νοέμβριο του 2019 ότι το πρωτογενές πλεόνασμα, με τον τότε εφαρμοζόμενο ορισμό της ενισχυμένης εποπτείας, θα διαμορφωνόταν στο **3,8% του ΑΕΠ**.

Σήμερα, τα δημοσιονομικά δεδομένα είναι διαφορετικά, το πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης για την περίοδο Ιανουαρίου–Ιουλίου 2026 ανήλθε σε **€8,887 δισ.**, έναντι €9,213 δισ. την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Παράλληλα, η ίδια η κυβέρνηση αναφέρει ότι το πρωτογενές πλεόνασμα διαμορφώθηκε στο **4,9% του ΑΕΠ το 2025** και προβλέπεται να ανέλθει σε **3,2% του ΑΕΠ το 2026**.

Ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η σωρευτική εικόνα των τελευταίων ετών όπου οι υπερβάσεις των στόχων πρωτογενούς αποτελέσματος για την περίοδο **2022–2025 υπολογίζονται αθροιστικά σε περίπου €17,3 δισ.**

Ανεξάρτητα από τις επιμέρους αιτίες των δημοσιονομικών υπερβάσεων και από το ποιο τμήμα τους μπορεί να χαρακτηριστεί μόνιμο ή συγκυριακό, η επαναλαμβανόμενη υπέρβαση των στόχων δημιουργεί εύλογο ερώτημα ως προς τις **δημοσιονομικές και κοινωνικές προτεραιότητες** της κυβέρνησης και ως προς τη δυνατότητα χρηματοδότησης μόνιμων μέτρων ενίσχυσης του εισοδήματος.

Το ερώτημα γίνεται ακόμη πιο συγκεκριμένο στην περίπτωση των συνταξιούχων: εφόσον το 2019, υπό αυστηρότερους δημοσιονομικούς περιορισμούς και καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας, κατέστη δυνατή η θεσμοθέτηση της 13ης σύνταξης, ποια συγκεκριμένα δημοσιονομικά δεδομένα αποκλείουν σήμερα την επαναφορά της;

Ο ΣΥΡΙΖΑ–Προοδευτική Συμμαχία έχει προτείνει την άμεση επαναφορά της 13ης σύνταξης, ως μόνιμη παρέμβαση ενίσχυσης του εισοδήματος των συνταξιούχων και όχι ως έκτακτη ή αποσπασματική επιδοματική παροχή.

Το ζήτημα συνεπώς δεν μπορεί να εξαντλείται στη γενική επίκληση των δημοσιονομικών περιορισμών. Απαιτείται συγκεκριμένη και ποσοτικοποιημένη απάντηση για το πραγματικό δημοσιονομικό κόστος της 13ης σύνταξης, τον διαθέσιμο δημοσιονομικό χώρο και τις δυνατότητες που παρέχει το ισχύον ευρωπαϊκό δημοσιονομικό πλαίσιο.

Επειδή το 2019 κατέστη δυνατή η θεσμοθέτηση της 13ης σύνταξης ενώ η χώρα βρισκόταν ακόμη υπό ενισχυμένη εποπτεία και υψηλές απαιτήσεις πρωτογενούς πλεονάσματος,

Επειδή το 2025 καταγράφηκε πρωτογενές πλεόνασμα 4,9% του ΑΕΠ και η κυβέρνηση προβλέπει πρωτογενές πλεόνασμα 3,2% για το 2026,

Επειδή κατά την περίοδο 2022–2025 καταγράφονται σημαντικές σωρευτικές υπερβάσεις των αρχικών στόχων πρωτογενούς αποτελέσματος,

Επειδή η συστηματική υπέρβαση των δημοσιονομικών στόχων καθιστά αναγκαία την πλήρη ενημέρωση της Βουλής για το ποιο τμήμα του πρόσθετου δημοσιονομικού χώρου έχει μόνιμο χαρακτήρα και πώς αξιοποιείται,

Επειδή η επαναφορά της 13ης σύνταξης αποτελεί συγκεκριμένη πρόταση μόνιμης ενίσχυσης του εισοδήματος των συνταξιούχων,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποιο είναι, σύμφωνα με τους επικαιροποιημένους υπολογισμούς του Υπουργείου, το ετήσιο δημοσιονομικό κόστος της πλήρους επαναφοράς της 13ης σύνταξης;
2. Έχει εκπονήσει το Υπουργείο μελέτη ή δημοσιονομική άσκηση για την επαναφορά της 13ης σύνταξης από το 2027; Εάν ναι, ποια είναι τα αποτελέσματά της;

3. Ποιο μέρος των υπερβάσεων των στόχων πρωτογενούς αποτελέσματος της περιόδου 2022–2025 εκτιμά το Υπουργείο ότι είναι διαρθρωτικού και επαναλαμβανόμενου χαρακτήρα και ποιο μέρος αποδίδεται σε έκτακτους ή προσωρινούς παράγοντες;
4. Πώς αιτιολογεί η κυβέρνηση ότι το 2019 υπήρχε δυνατότητα χρηματοδότησης της 13ης σύνταξης, ενώ σήμερα, μετά από διαδοχικές υπερβάσεις των δημοσιονομικών στόχων, δεν προχωρά στην επαναφορά της;
5. Ποιο είναι το εκτιμώμενο πρωτογενές αποτέλεσμα της Γενικής Κυβέρνησης για το σύνολο του 2026 και ποια είναι η προβλεπόμενη απόκλιση, σε ευρώ και ως ποσοστό του ΑΕΠ, από τον αρχικό δημοσιονομικό στόχο;
6. Ποιος είναι ο εκτιμώμενος διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος για το 2027, πριν και μετά την εφαρμογή των ήδη εξαγγελθέντων μέτρων, και ποιο μέρος αυτού προέρχεται από μόνιμη αύξηση εσόδων ή μόνιμη μείωση δαπανών;
7. Ποιοι συγκεκριμένοι περιορισμοί του νέου ευρωπαϊκού δημοσιονομικού πλαισίου θεωρεί η κυβέρνηση ότι εμποδίζουν ή περιορίζουν την επαναφορά της 13ης σύνταξης; Παρακαλείται να προσδιορίσει τις σχετικές δημοσιονομικές παραμέτρους και όχι να περιοριστεί σε γενική επίκληση των ευρωπαϊκών κανόνων.
8. Προτίθεται η κυβέρνηση να επανεξετάσει την επαναφορά της 13ης σύνταξης ως μόνιμου μέτρου εισοδηματικής ενίσχυσης των συνταξιούχων από το 2027; Εάν όχι, ποιοι είναι οι συγκεκριμένοι δημοσιονομικοί λόγοι που αποκλείουν την εφαρμογή της;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Δούρου Ειρήνη

Παππάς Νίκος

Αμανατίδης Γιάννης

Ακρίτα Έλενα

Ακριώτου Θεοδώρα

Βαρδάκης Σωκράτης

Γιαννούλης Χρήστος

Καρυπίδης Γιάννης

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γιώργος

Πολάκης Παύλος